

-1262-
בלמים
-1-

מפקדת הפרקליט הצבאי הראשי לשכת	המפקד
טל':	03-5696601
פקס':	03-5694526
פמב (38)	234799
ד' באדר	התשע"ו ב
14 במארס	2016

לכבוד,
עו"ד רוני פלי
האגודה לזכויות האזרח בישראל

שלום רב,

הנדון: מקרי ירי לעבר פלסטינים שביצעו פיגועים

1. בפנייתכם מיום 14 בינואר 2016, ביקשתם כי ייפתחו באופן מיידי חקירות לבירור אירועי מוות של תושבים פלסטינים מירי כוחות צה"ל, ובכלל זאת מותם של בני משפחת כוואזבה. נבקש להתנצל על העיכוב במענה.
2. בפתח הדברים נציין כי בהתאם למדיניות החקירות באיו"ש, נפתחת חקירה פלילית כאשר מתעורר יסוד סביר לביצוע עבירה פלילית. הביטוי המעשי של מדיניות זו הינו שבאירועים שאינם בעלי אופי לחימתי של ממש, תפתח, ככלל, חקירה בכל מקרה בו נהרג אזרח שלא היה מעורב בפעילות לחימה כתוצאה מפעולה של כוחות צה"ל.
3. כידוע, מדיניות זו הוצגה לבית המשפטי העליון ואושרה על ידו (בג"ץ 9594/03 בצלם - מרכז המידע הישראלי לזכויות אדם בשטחים נ" הפרקליט הצבאי הראשי). כפי שנכתב בפסק הדין: "משהודיע הפצ"ר על מדיניותו לעת הזו ובשים לב להסכמה ביחס לעקרונ היסודי בדבר חובת החקירה בנסיבות שמותו של אזרח שאינו מעורב בפעילות טרור נגרם כתוצאה מפעילות כוחות הביטחון, מוצתה העתירה".
4. בחודשים האחרונים חלה הסלמה במצב הביטחוני, אשר באה לביטוי בעלייה משמעותית בהיקף פיגועי הטרור, בחומרתם ובמחיר הדמים הכבד שגבו - עשרות ישראלים הרוגים ופצועים רבים נוספים. גם בעת הסלמה זו, גותרה מדיניות החקירות כשהייתה.
5. במקרים רבים המובאים לטיפולנו, ההרוג הפלסטיני היה המפגע שניסה לבצע מעשה רצח, הירי כלפיו נועד לכאורה להסיר סכנה שמשקפה ממנו, ולא התעורר על פני הדברים חשד לביצוע עבירה פלילית. כמקובל, מקרים אלה נבדקים, לרבות באמצעות תחקיר מבצעי. ככל שבעקבות בדיקה זו מתעורר חשד לביצוע עבירה פלילית, נפתחת חקירת מצ"ח. כך גם מצוי אירוע מותם של בני משפחת כוואזבה בבדיקות הפרקליטות הצבאית.
6. יודגש, כי גם בתקופת הסלמה זו ולנוכח פיגועים קשים, חלים בצה"ל כללי פתיחה באש, המבטיחים כי לחיילים יינתנו תכלים להתמודד עם אירועים מסכני חיים, אך גם אוסרים על שימוש בכוח, לרבות בירי, מעבר לנדרש בנסיבות העניין.

בלמים

234799

בלמים

-2-

7. כללי הפתיחה באש מתייחסים לשורה של מצבים ומחייבים התאמה של הכוח בו נעשה שימוש לנסיבות האירוע ולמידת הסכנה הנשקפת במהלכו. כך, שליפת סכין עלולה בתחילת, בנסיבות מסוימות, לסכן חייו של אדם ולהצדיק פתיחה באש. למרבה הצער שליפות אלו אכן הובילו לקורבנות רבים. בד בבד, במקרים רבים אחרים, ניסיון לרצח של חייילים ואזרחים לא הסתיים בתגובה שהביאה למותם של המפגעים. כל מקרה מחייב בחינה לגופו ולנסיבותיו.

בברכה ובכבוד רב,

רס"ן	מינקובסקי,	נדב
לפצ"ר	משפטז	עוזר

בלמים

234799